

Rente, wisselkoers, beleggen en investeren

De financiële crisis kan uiteraard ook gevolgen hebben voor de wisselkoers. De EMU landen hebben onderling geen wisselkoersen meer omdat ze overgestapt zijn op een gemeenschappelijke munt. Daardoor wordt het noodzakelijk beleid op elkaar af te stemmen.

Een belangrijke factor die bepalend is voor de wisselkoers is de rentestand. Als de rente in een land stijgt wordt het aantrekkelijk voor buitenlandse beleggers om in dat land te beleggen. Als je in een land wil beleggen dan moet je de valuta van dat land hebben. Dit betekent dat door de stijging van de rente de vraag naar de valuta van dat land zal toenemen. Dit betekent dat de wisselkoers zal stijgen.

Vaak worden vragen op dit gebied verkeerd beantwoord. De meeste leerlingen redeneren als volgt: Door de hogere rente wordt er minder geïnvesteerd, hierdoor zal de koers dalen.

Dit is niet juist. Wel is het zo dat de hogere rente zal leiden tot minder investeringen. Maar dat zal geen invloed hebben op de wisselkoers. Immers de lagere investeringen zijn een binnenlandse aangelegenheid.

Ook moet je een goed onderscheid maken tussen investeren en beleggen. Investeren is het kopen van kapitaalgoederen. Dit gebeurt op de goederenmarkt. Beleggen is bijvoorbeeld het kopen van obligaties. Maar het kan ook zijn dat je je geld naar de bank brengt. Beleggen gebeurt op de vermogensmarkt.

Als op de vermogensmarkt de rente stijgt zullen de investeringen dalen. Dit omdat het dan duurder wordt om te lenen. Maar een hogere rente is natuurlijk wel aantrekkelijk voor beleggers. Ook buitenlandse beleggers zullen worden aangetrokken. Deze buitenlandse beleggers zullen eerst hun geld omwisselen op de valutamarkt. Dit betekent dat zij vraag zullen uitoefenen naar de desbetreffende valuta. De koers van deze valuta zal dus stijgen.

Als de overheid in een land een financieringstekort heeft zal de staatsschuld toenemen. (Financieringstekort = toename staatsschuld.)

Dit betekent dat de overheid zal moeten lenen op de vermogensmarkt. De overheid zal obligaties aanbieden. Omdat de overheid een grote partij is op deze markt zal hierdoor de rente stijgen.

Als de rente stijgt op de vermogensmarkt zullen particuliere investeringen worden afgeremd. Maar als de particuliere investeringen worden afgeremd is dat nadelig voor de effectieve vraag. Zo kan een overheidsbeleid dat gericht is op een stimulering van de effectieve vraag worden doorkruist door stijgende rente.

Aan de andere kant kunnen uitgaven van de overheid natuurlijk weer een gunstig effect hebben op de concurrentiepositie. Zo kan de overheid bijvoorbeeld investeren in de infrastructuur. Hierdoor kan de kostprijs van producten dalen waardoor de concurrentiepositie verbetert. Hierdoor zal de export stijgen. Door de stijgende export neemt de wisselkoers toe.

Het kan ook zijn dat de toenemende overheidsuitgaven een negatief effect heeft op de wisselkoers. Door de stijgende overheidsuitgaven neemt de effectieve vraag toe en daardoor het nationaal inkomen. Maar als het nationaal inkomen stijgt zal de import stijgen (immers we zijn rijker geworden). Toenemende import heeft een negatief effect op de wisselkoers.

Dalende belasting kan zowel een positief als een negatief effect hebben op de wisselkoers. Als de belasting daalt daalt de wig. Een dalende wig leidt tot een dalende kostprijs. Dit verbetert de concurrentiepositie en dus stijgt de export. De wisselkoers stijgt.

Dalende belasting vergroot de koopkracht. We gaan meer importeren. De wisselkoers daalt.

Een dalende wisselkoers kan leiden tot inflatie in eigen land. Door een dalende wisselkoers verbetert de concurrentiepositie. De export neemt toe. De vraag naar producten stijgt. De prijzen stijgen (bestedingsinflatie).

Door een dalende wisselkoers wordt het buitenland duurder. Grondstoffen die moeten worden geïmporteerd worden duurder. De kostprijs van het product stijgt. De prijzen stijgen (kosteninflatie).